

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
Αυτοτελές Τμήμα
Συλλογικών Οργάνων**

Ταχ. Δ/ση : Πλατεία Ελευθερίας
Ταχ. Κώδικας : 712 01
Πληροφορίες : Νικάκη Δέσποινα
Τηλέφωνα : 2813400237
e-mail : tyso@crete.gov.gr

Ηράκλειο, 17 Ιουνίου 2022
Αρ. πρωτ.: 178421

ΠΡΟΣ: - Αυτοτελές Τμήμα Νομικής
Υπηρεσίας ΠΕ Χανίων

ΚΟΙΝ: - Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Χανίων

ΘΕΜΑ: Διαβίβαση της αριθ. **774/2022** απόφασης Οικονομικής Επιτροπής.

Σας διαβιβάζουμε συνημμένα, για τις δικές σας ενέργειες, αντίγραφο της αριθμ. **774/2022** απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής (**πρακτικό Ν° 15/15-06-2022**), που αφορά στην **Αναβολή Έγκρισης για εξώδικη πληρωμή ατυχήματος** δικαιούχου.

Η Προϊσταμένη του Τμήματος

Νίκη Βαρδιάμπαση

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Περιφερειάρχη
- Εκτελεστικό Γραμματέα ΠΚ

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

**ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ:
ΑΔΑ:**

**Απόσπασμα Πρακτικού Ν°15/15-06-2022
Αριθμός Απόφασης: 774/2022**

Στο Ηράκλειο σήμερα **Τετάρτη 15 Ιουνίου 2022** και ώρα **11:00** συνήλθε σε συνεδρίαση **δια ζώσης η Οικονομική Επιτροπή** (Περιφερειακό Κατάστημα, Πλατεία Ελευθερίας 01), ύστερα από την με αριθ. πρωτ.: **168885/09-06-2022** Πρόσκληση του Προέδρου της, σύμφωνα με την οικ. 30819 (ΦΕΚ 2676/31-05-2022 τ. Β΄) ΚΥΑ με θέμα: «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας από την Τετάρτη, 1 Ιουνίου 2022 και ώρα 06:00 έως και την Τετάρτη, 15 Ιουνίου 2022 και ώρα 06:00».

Στη συνεδρίαση στην οποία κλήθηκαν νόμιμα τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη, συμμετείχαν:

1	Λιονή Μαρία	Αντιπεριφερειάρχης Π.Ε. Ρεθύμνου	Αντιπρόεδρος επιτροπής
2	Ανδρουλάκης Ιωάννης	Αντιπεριφερειάρχης ΠΕ Λασιθίου	τακτικό μέλος
3	Σκουλάς Νικόλαος	Περιφερειακός Σύμβουλος	τακτικό μέλος
4	Χουδετσανάκη-Γιακουμάκη Ειρήνη	» »	τακτικό μέλος
5	Κώτσογλου Κυριάκος	» »	τακτικό μέλος
6	Κοπάσης Ελευθέριος	» »	τακτικό μέλος
7	Χρονάκης Νικόλαος	» »	τακτικό μέλος
8	Μανουσάκης Νικόλαος	» »	τακτικό μέλος

Από τη συνεδρίαση **απουσίαζαν** ο Πρόεδρος της Οικονομικής Επιτροπής κ. Αρναουτάκης Σταύρος Περιφερειάρχης Κρήτης, καθώς και οι περιφερειακοί σύμβουλοι κ.κ. Παρασύρης Ιωάννης και Καμπουράκης Λάμπρος τακτικά μέλη της Επιτροπής.

Στην **συνεδρίαση συμμετείχαν ακόμα οι κ.κ.** Ραπτάκης Νικόλαος Εκτελεστικός Γραμματέας ΠΚ, Ραπτάκη Μαρία προϊσταμένη Γενικής Δ/σης Εσωτερικής Λειτουργίας ΠΚ, Δοξάκη Ελένη προϊσταμένη Γενικής Δ/σης Υποδομών ΠΚ, Ανδρουλακάκης Εμμανουήλ νομικός σύμβουλος ΠΚ, Ψαρουδάκης Μιχαήλ προϊστάμενος Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων ΠΚ, Σουλτάτου Ιωάννα προϊσταμένη Δ/σης Οικονομικού ΠΚ, Αλεξάκης Νικόλαος προϊστάμενος Διεύθυνσης Τουρισμού ΠΚ, Βιδάκης Δημήτριος προϊστάμενος Δ/σης Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας ΠΕ Ηρακλείου, Λουκαδάκη Μαρία Προϊσταμένη Δ/σης Κοινωνικής Μέριμνας ΠΚ, Μαδούλκα Βασιλική προϊσταμένη Αυτοτελούς Τμήματος Ευρωπαϊκών Διεθνών Θεμάτων και Ανάπτυξης Συνεργασιών ΠΚ, Μυλωνάκης Μιχαήλ προϊστάμενος Τμήματος Προμηθειών Δ/σης Οικονομικού ΠΚ, Σηφομιχελάκης Εμμανουήλ υπάλληλος Δ/σης Πολιτισμού και Αθλητισμού ΠΚ, Ρήγα Δέσποινα υπάλληλος στη Δ/ση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ και για την

τήρηση των πρακτικών οι Βαρδιάμπαση Νίκη και Νικάκη Δέσποινα υπάλληλοι του Αυτοτελούς Τμήματος Συλλογικών Οργάνων.

Η προεδρεύουσα Αντιπρόεδρος της Επιτροπής ύστερα από τη διαπίστωση απαρτίας, κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης με τα παρακάτω θέματα ημερήσιας διάταξης:

ΘΕΜΑ 60^ο: Έγκριση για εξώδικη πληρωμή ατυχήματος δικαιούχου

Η Οικονομική Επιτροπή έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) του Ν. 2690/1999: «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις»,

β) του Ν. 3852/2010: «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης»,

γ) του άρθρου 11 του Ν. 4013/2011(ΦΕΚ 204/τ.Α/2011) «Σύσταση ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ)»,

δ) του Ν. 4270/14 (ΦΕΚ 143 Α/28-06-2014): Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις,

ε) του Π.Δ.80/2016 (ΦΕΚ 145/τ.Α/5-2016) «Ανάληψη Υποχρεώσεων από τους Διατάκτες»,

στ) του Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147^Α) «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)», όπως τροποποιήθηκε με τον Ν.4782/9.3.2021 (ΦΕΚ 36 τ.Α),

όπως ισχύουν.

2. Το Π.Δ. 149/2010: «Οργανισμός της Περιφέρειας Κρήτης»(ΦΕΚ 242/27-12-2010, τεύχος Α'), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με την αριθμ. **1218/ΦΕΚ 762 τ. Β' / 26-02-2021** Απόφαση Συντονίστριας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης

3. Τη με αριθμ. 02/09-01-2022 σε ορθή επανάληψη απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Κρήτης, που αφορά στην εκλογή μελών της Οικονομικής Επιτροπής για τη δεύτερη περιφερειακή περίοδο έως 31-12-2023.

4. Τη με αριθμ. πρωτ.: 16623/21-01-2022 απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης που αφορά στον Ορισμό ως μελών της Οικονομικής Επιτροπής της κας Λιονή Μαρίας Αντιπεριφερειάρχη ΠΕ Ρεθύμνου (λήξη θητείας 31-12-2022), σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του 175 του Ν. 3852/2010 όπως ισχύει.

5. Τη με αριθμ. πρωτ.: 174175/15-06-2022 απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης που αφορά στην τροποποίηση της με αριθμ. πρωτ **16623/21-01-2022** απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης που αφορά στον ορισμό ως μέλους της Οικονομικής Επιτροπής τον κ. Ανδρουλάκη Ιωάννη Αντιπεριφερειάρχη ΠΕ Λασιθίου. (λήξη θητείας 15-06-2023).

6. Την αριθμ. 1/2022 απόφαση Οικονομικής Επιτροπής, που αφορά στην εκλογή Αντιπροέδρου της ΟΕ.

7. Το με αρ. πρωτ. 169485/09-06-2022 έγγραφο του **Αυτοτελούς Τμήματος Νομικής Υπηρεσίας ΠΕ Χανίων**, στο οποίο αναφέρονται τα παρακάτω:

Αφού έλαβα υπόψη μου τα εξής:

1.- Την υπ' αριθμ. πρωτ. 149224/25-5-2022 αίτηση του κ. Μπονατάκη Γεωργίου του Αντωνίου και της Ζαχαρένιας, κατοίκου Κισάμου, προς το Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη της Π.Ε.Χανίων.

2.-Το αντίγραφο κυκλοφορίας του ΦΙΧ με αριθμό ΧΝΟ 5149 όχημα ιδιοκτησίας του κ. Μπονατάκη Γεωργίου.

3.- Το υπ' αριθμ. πρωτ. 150801/26-5-2022 έγγραφο της Δ/σης Μεταφορών και Επικοινωνιών της Π.Ε. Χανίων, με το οποίο διαβιβάστηκε στη Νομική Υπηρεσία της Π.Ε. Κρήτης, η υπ' αρ. πρωτ. 150766/26-5-2022 έκθεση πραγματογνωμοσύνης που διενήργησε η ανωτέρω υπηρεσία (Δ/ση Μεταφορών και Επικοινωνιών της Π.Ε. Χανίων), για την ζημιά που προκλήθηκε στο ΦΙΧ με αριθμό ΧΝΟ 5149 όχημα ιδιοκτησίας του κ. Μπονατάκη Γεωργίου μετά από κατολίσθηση βράχου στην περιοχή του Χαλασέ στον Σάσσαλο του Δήμου Κισσάμου και επί της εκεί ευρισκομένης επαρχιακής οδού.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΩ, τα εξής:

Α. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Στις 29-12-2021 ενώ ήταν σταματημένο το ΦΙΧ με αριθμό ΧΝΟ 5149 όχημα ιδιοκτησίας κατά ποσοστό 100 % (αγροτικό), του κ. Μπονατάκη Γεωργίου επί του επαρχιακού δρόμου στη περιοχή Χαλασέ, στον Σάσσαλο του Δήμου Κισσάμου, έγινε κατολίσθηση που παρέσυρε το συρματόπλεγμα που υπήρχε εκεί για να συγκρατεί τους βράχους, με αποτέλεσμα να πέσουν βράχοι στο όχημα του και έτσι το αυτοκίνητο του να υποστεί μεγάλες υλικές ζημιές στο αμάξωμα του (παμπρίζ μπροστά, αριστερό φτερό, αριστερός θόλος, αριστερό φανάρι εμπρός και φλας, μετώπη, μάσκα, σχάρα στήριξης υαλοκαθαριστήρων) αλλά και στα μηχανικά του μέρη (ψυγείο νερού, πλαστικό κουτί φίλτρου αέρα, πάνω αριστερό ψαλίδι). Εκείνη τη στιγμή, ουδείς ήταν μέσα στο προαναφερόμενο αυτοκίνητο του ανωτέρω ιδιοκτήτη.

Σύμφωνα με την υπ' αρ. πρωτ. 150766/26-5-2022 έκθεση πραγματογνωμοσύνης που διενήργησε η ανωτέρω υπηρεσία (Δ/ση Μεταφορών και Επικοινωνιών της Π.Ε. Χανίων) κατόπιν αυτοψίας που διενήργησε στις 5-1-2022, για την ζημιά που προκλήθηκε στο ΦΙΧ με αριθμό ΧΝΟ 5149 όχημα ιδιοκτησίας του κ. Μπονατάκη Γεωργίου μετά από κατολίσθηση βράχου στην περιοχή του Χαλασέ στον Σάσσαλο του Δήμου Κισσάμου και επί της εκεί ευρισκομένης επαρχιακής οδού, για τις δαπάνες επισκευής του, θα απαιτηθούν πάνω από 6.237 ευρώ, διότι πρέπει να αντικατασταθεί η καμπίνα του αυτοκινήτου που να περιλαμβάνει : αριστερό φτερό, αριστερό θόλο, αριστερό φανάρι εμπρός και φλας, μετώπη, μάσκα, σχάρα στήριξης υαλοκαθαριστήρων, ψυγείο νερού, πλαστικό κουτί φίλτρου αέρα, και σ' αυτή την περίπτωση για μία μεταχειρισμένη αντίστοιχη καμπίνα αυτοκινήτου και για την αγορά της απαιτούνται 1900 ευρώ περίπου και οι σχετικές εργασίες αντικατάστασης της περίπου 700 ευρώ.

Επίσης, για την αγορά του εμπρός παμπρίζ (καινούργιου) με τα υλικά τοποθέτησης του, απαιτούνται 280 ευρώ και για την εργασία τοποθέτησης του απαιτούνται 80 ευρώ. Για την αντικατάσταση του αριστερού ψαλιδιού άνω (καινούργιου) απαιτούνται 120 ευρώ και για την εργασία αντικατάστασης του απαιτούνται 50 ευρώ. Για την αποκατάσταση των υπόλοιπων ζημιών του αυτοκινήτου του, δηλαδή επισκευή σασί απαιτούνται 1.000 ευρώ, για τη βαφή της καμπίνας απαιτούνται 800 ευρώ, για την επικάλυψη σε καλύμπρα απαιτούνται περίπου 100 ευρώ. Δηλαδή, η αξία της αγοράς των παραπάνω υλικών ανέρχεται σε 2.300 ευρώ συν το ΦΠΑ 24%, οπότε η τελική τιμή αυτών υπολογίζεται σε 2852 ευρώ (2300+552 ευρώ ΦΠΑ) και η αξία των εργασιών αποκατάστασης τους ανέρχεται σε 2730 ευρώ συν ΦΠΑ 24% , οπότε η τελική τιμή αυτών ανέρχεται σε 3.385,20 ευρώ (2730+655,2 ΦΠΑ) και συνολικά η δαπάνη επισκευής του οχήματος μου ανέρχεται σε 6.237,20 ευρώ.

Η αξία του ανωτέρω αυτοκινήτου κατά τον χρόνο του ατυχήματος αυτού είναι 6.000 ευρώ

Τα στοιχεία του παραπάνω αυτοκινήτου του κ. Μπονατάκη Γεωργίου, που ανήκει στην ιδιοκτησία του κατά ποσοστό 100% είναι : αριθμός κυκλοφορίας: ΧΝΟ 5149 4Χ4 Αγροτικό, εργοστασίου κατασκευής : ΤΕΟΚΑΡ, τύπου NISSAN KING KAB, με αριθμό πλαισίου : ΚΝΜΔ21Α05090, κυλινδρισμού 2290 κ.ε., καυσίμου : βενζίνης αμόλυβδης, με χρονολογία πρώτης άδειας κυκλοφορίας στις 2-2-1987 σύμφωνα με την ίδια πραγματογνωμοσύνη.

Από τα παραπάνω φαίνεται ότι η επισκευή του αυτοκινήτου του αιτούντα είναι ασύμφορη, διότι η αξία του κατά τον χρόνο του ατυχήματος αυτού είναι 6.000 ευρώ και η συνολική δαπάνη επισκευής του ανέρχεται σε 6.237,20 ευρώ.

Όπως ανέφερα, ήδη τα ανωτέρω προκύπτουν και από την προαναφερόμενη έκθεση πραγματογνωμοσύνης της Δ/σης Μεταφορών και Επικοινωνιών της Π.Ε. Χανίων, η οποία έλαβε χώρα μετά από αυτοψία της υπηρεσίας αυτής στις 5-1-2022 και σε συνδυασμό με την από 5-1-2022 εκτίμηση ζημιάς-οικονομική προσφορά επισκευής οχήματος, όπως αναφέρεται σ' αυτήν.

Περαιτέρω, στην ίδια πραγματογνωμοσύνη, αναφέρεται ότι το ατύχημα συνέβη κατά τον ως άνω χρόνο (ήτοι στις 29-12-2021) μετά από την κατολίσθηση βράχων στην περιοχή Χαλασέ, στον Σάσσαλο του Δήμου Κισσάμου. Λόγω της ιδιαίτερης μορφολογίας του εδάφους στο σημείο του ατυχήματος υπάρχει υφιστάμενο σύστημα συγκράτησης βράχων το οποίο δεν μπόρεσε να συγκρατήσει τον μεγάλο όγκο αυτών που μετακινήθηκαν με αποτέλεσμα την πρόκληση ζημιάς στο με αριθμό ΧΝΟ 5149 Φ.Ι.Χ., σε συρματοπλέγματα γειτονικών ιδιοκτησιών και την πρόκληση θανάτου σε ζώα που βρισκόταν στο σημείο.

Για τους λόγους αυτούς, για την αποκατάσταση της ζημιάς που υπέστη το αυτοκίνητο του, ο παραπάνω ιδιοκτήτης κ. Μπονατάκης Γεώργιος με την υπ' αρ. πρωτ.: 149224/25-5-2022 αίτηση του προς το Γραφείο του Αντιπεριφερειάρχη Χανίων, ζητά την αποκατάσταση των ζημιών του αυτοκινήτου του λόγω κατολίσθησης βράχου επί του επαρχιακού δρόμου στο σημείο «Σάσσαλο» Δήμου Κισσάμου στις 29-12-2021.

ΣΧΕΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

1. Επειδή, στο άρθρο 1 του ν. 3155/1955 «Περί κατασκευής και συντηρήσεως οδών» (Α' 63) ορίζεται ότι : «Αι οδοί της χώρας διακρίνονται εις: α) Εθνικάς, β) Επαρχιακάς και γ) Δημοτικάς ή Κοινοτικάς». Περαιτέρω, στο άρθρο 2 του ως άνω νόμου ορίζεται ότι:

«1. Εθνικάι οδοί είναι: α) αι κύριαι οδικαί αρτηριαί αι ενούσαι τα σπουδαιότερα αστικά κέντρα μεταξύ των και μετά των μεγαλυτέρων λιμένων ή αερολιμένων ή σιδηροδρομικών σταθμών, β) αι κυριώτεραι οδοί αι συνδέουσαι την χώραν μετά των ομόρων Επικρατειών, γ) αι οδοί αι εξυπηρετούσαι τόπους εξαιρετικού τουριστικού ενδιαφέροντος, δ) αι εξυπηρετούσαι την άμυναν της χώρας. **2. Αι εθνικάι οδοί καθορισθήσονται δια Β.Δ/τος εφ' άπαξ εκδοθησομένου, προτάσει του Υπουργού Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων μετά γνωμοδότησιν του Συμβουλίου Δημοσίων Έργων»**

Περαιτέρω, στο άρθρο 3 του νόμου αυτού ορίζεται ότι « 1. Επαρχιακάι οδοί είναι άπασαι αι οδοί της χώρας, όσαι δεν είναι Εθνικάι, ουδέ Δημοτικάι ή Κοινοτικάι. 2. Αι επαρχιακάι οδοί καθορισθήσονται δια Β.Δ/τος εφ' άπαξ δι' έκαστον Νομόν εκδοθησομένου, προτάσει του Υπουργού Δημοσίων Έργων, μετά γνωμοδότησιν του Συμβουλίου Δημοσίων Έργων».

Επίσης στο άρθρο 5 του ίδιου νόμου **3155/1955 «Περί κατασκευής και συντηρήσεως οδών» (Α' 63), ορίζεται ότι :**

Υπόχρεοι προς κατασκευήν, ανακαίνησιν και συντήρησιν των οδών

1. Αι εθνικάί οδοί κατασκευάζονται, ανακαινίζονται και συντηρούνται υπό του Κράτους δια της Υπηρεσίας των Δημοσίων Έργων. Αι δια την κατασκευήν και ριζικήν ανακαίνησιν των Εθνικών οδών, αναγκαιούσαι πιστώσεις εγγράφονται εις τον προϋπολογισμόν Δημοσίων Επενδύσεων και αποδίδονται εις το Ταμείον Εθνικής Οδοποιίας.

Δια την συντήρησιν των Εθνικών οδών και δια την ενίσχυσιν των Ταμείων οδοποιίας των Νομών προς κατασκευήν, συντήρησιν και ριζικήν ανακαίνησιν των επαρχιακών οδών αναγράφονται κατ'έτος από του οικονομικού έτους 1955-1956 εις τον προϋπολογισμόν των εξόδων του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων και αποδίδονται ανα δέμηνον εις το Ταμείον Εθνικής Οδοποιίας πιστώσεις ίσαι προς ποσοστόν 50% α) επί του εισπρατομένου κυρίου δασμού επί της εισαγομένης βενζίνης με βάση τον κύριον δασμόν τον ισχύοντα κατά την 31ην Δεκ. 1954 και β) επί των εισπραττομένων εκ του τέλους κυκλοφορίας αυτοκινήτων.

Προκειμένου περί κατασκευής ή ριζικής ανακαίνεως οδών Στρατιωτικού ή Τουριστικού ενδιαφέροντος ή ενδιαφέροντος έτερον Υπουργείον, η εκτέλεσις τούτων πραγματοποιείται δια πιστώσεων του αρμοδίου Υπουργείου, τιθεμένων εις την διάθεσιν του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων.

Άμα τη κατασκευή των νέων τούτων οδών εντάσσεται εκάστη τούτων δια Β.Δ/τος και αναλόγως των συνθηκών συγκοινωνιακής εξυπηρετήσεως εις τας εθνικάς ή επαρχιακάς οδούς.

Το Ταμείον Οδοποιίας του Νομού δύναται να συμβάλη εις τας δαπάνας κατασκευής παραλλαγής, ανακαίνεως ή συντηρήσεως Εθνικών Οδών εντός της περιφερείας του.

Εις περίπτωσιν, καθ' ήν τμήμα Εθνικής Οδού χρήζον παραλλαγής, περιλαμβάνεται εις δύο συνεχόμενους Νομούς, εις την δια την παραλλαγήν απαιτουμένην δαπάνην, δύναται να συμβάλουν τα Ταμεία οδοποιίας αμφοτέρων των συνεχόμενων Νομών, αναλόγως της εκτάσεως του εις έκαστον Νομόν ανήκοντος υπό παραλλαγήν τμήματος της Εθνικής οδού.

Εν αρνήσει ενός εκ των ενδιαφερομένων Ταμείων να συμμετάσχη της δαπάνης εκτελέσεως του υπό κατασκευήν έργου, δύναται το έτερον Ταμείον, εφόσον η περιφέρεια τούτου έχει μεγαλυτέραν ανάγκην της κατασκευής του να συμβάλη και μόνον του εις ταύτην, ανευ επιβαρύνσεως του ετέρου Ταμείου.

2. Αι επαρχιακάί οδοί κατασκευάζονται, ανακαινίζονται και συντηρούνται υπό των Ταμείων Οδοποιίας των Νομών.

3. Αι Δημοτικά και Κοινοτικά οδοί κατασκευάζονται ανακαινίζονται και συντηρούνται υπό των οικείων Δήμων και Κοινοτήτων.

4. "Επιτρέπεται εις το Νομαρχιακόν Ταμείον εκάστου Νομού η παροχή αρωγής δια τεχνικής βοήθειας, χορηγήσεως εργαλείων, υλικών και μικρών πιστώσεων δια την κατασκευήν ή ανακαίνησιν ή συντηρήσιν οδών δημοτικών ή κοινοτικών

όταν αύται ανήκωσιν εις απόρους Δήμους ή Κοινότητας , οίτινες εκτελούν τας χωματοουργικάς και απλάς εν γένει εργασίας δια προσωπικής εργασίας ή καταβάλλουσι μέρος των δαπανών αυτών. Το σύνολον των διατιθεμένων προς τον σκοπόν τούτων πιστώσεων υφ'εκάστου Νομαρχιακού Ταμείου δεν δύναται να υπερβαίνη κατά οικονομικόν έτος το 20% των κατά το έτος διαθεσίμων δι' εκτέλεσιν έργων πιστώσεων" (αντικ. από το άρθρο μόνο Ν.Δ. 97 της 13/15 Φεβ.1969, ΦΕΚ Α' 25).

Σε εκτέλεση των πιο πάνω διατάξεων των άρθρων 2 παρ. 2 και 3 παρ. 2 του ν. 3155/1955 εκδόθηκε το από 9/20.8.1955 β.δ/γμα (ΦΕΚ Α' 222) «Περί καθορισμού των Εθνικών οδών κατά τας διατάξεις του Νομ. 3155/1955».

Επίσης διά του από 6/2/1956 Β.Δ. «Περί καθορισμού των επαρχιακών οδών του Νομού Χανίων, κατά τις διατάξεις του Νόμου 3155/1955 «περί κατασκευής και συντηρήσεως οδών», καθορίστηκαν οι οδοί της αρμοδιότητος μας, στις οποίες εμπίπτει η αναφερόμενη ανωτέρω οδός της αρμοδιότητος μας.

Συντήρηση οδών. Ισχύς του Ν 3155/1955, μετά την θέση σε ισχύ του Ν 3481/2006. Αρμοδιότητα χρηματοδότησης έργων συντήρησης οδικού δικτύου.Μετά την θέση σε εφαρμογή του Ν 3481/2006 και τις εκδοθείσες προς εκτέλεσή του αποφάσεις του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ και των οικείων Γ.Γ. Περιφέρειας, οι υπεύθυνοι για τη συντήρηση του οδικού δικτύου της χώρας φορείς καθορίζονται από τις διατάξεις αυτές και δεν ισχύουν κατά τούτο οι διατάξεις του Ν 3155/1955. Η ευθύνη συντήρησης περιλαμβάνει και την υποχρέωση των υπευθύνων φορέων να προβούν στις ενδεδειγμένες ενέργειες εξασφάλισης των αναγκαίων πιστώσεων. Η υφιστάμενη δυνατότητα επικουρικής χορήγησης πιστώσεων με αποφάσεις του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ, από τα έσοδα της Τ.Ε.Ο. Α.Ε. για τη συντήρηση οδών, δεν απαλλάσσει τους υπεύθυνους φορείς από την ευθύνη αναζήτησης των αναγκαίων πόρων

Οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις έχουν αρμοδιότητα για την συντήρηση των επαρχιακών οδών όπως αυτές ορίστηκαν με το από 06.02.1956 Β.Δ. (ΦΕΚ Α' 47/8.2.1956) και σύμφωνα με την με αριθμό ΔΜΕΟ/ε/8/266/9.3.1995 απόφαση του ΥΠΕΧΩΔΕ περί ανακατάταξης του Επαρχιακού οδικού Δικτύου των Νομών της χώρας.

Οι υπηρεσίες των Περιφερειών και των δήμων είναι αρμόδιες από το νόμο για τη συντήρηση των οδών ευθύνης τους και έχουν την αρμοδιότητα για την διασφάλιση και την επίβλεψη της απρόσκοπτης και ασφαλούς διεξαγωγής της κυκλοφορίας στις οδούς ευθύνης τους και την αποφυγή δημιουργίας κινδύνων ή ζημιών από τη δημόσια κυκλοφορία, σε τρίτα πρόσωπα ή σε έννομα αγαθά. Οι οδοί κατατάσσονται σε Εθνικές, Επαρχιακές και Δημοτικές, ανάλογα με τη λειτουργία και τη σπουδαιότητα τους,για τον καθορισμό των υπηρεσιών οι οποίες είναι αρμόδιες για τη συντήρηση τους (ΦΕΚ 270/ΑΑΠ/10.06.2009).

Από την αρμοδιότητα των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων για την συντήρηση των παραπάνω οδών εξαιρούνται τα τμήματα των ΠΕΟ 90, και ΕΟ 97 και οι επαρχιακοί οδοί οι οποίοι διέρχονται μέσα από οικισμούς προϋφιστάμενους του 1923, χωρίς εγκεκριμένο σχέδιο πόλης ή που διέρχονται μέσα στα όρια των οικισμών οριοθετημένων σύμφωνα με το από 24.04.1985 Π.Δ. (Φ.Ε.Κ. 181/85) η συντήρηση των οποίων ανήκει στους οικείους Ο.Τ.Α. Στην αρμοδιότητα των ΟΤΑ ανήκει επίσης και η συντήρηση εγκαταλελειμμένων τμημάτων επαρχιακών δρόμων που εξυπηρετούν μόνο ιδιοκτησίες και μέχρι τον αποχαρκτηρισμό τους.

Μεταγενέστερα, επίσης με την υπ' αριθμ, πρωτ. 1341/16-8-2007 (ΦΕΚ 1761/Β/4-9-07) Απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Κρήτης (ήδη Αποκεντρωμένη Περιφέρεια Κρήτης μετά την ισχύ του Ν. 3852/2010-Πρόγραμμα Καλλικράτης) με την οποία καθορίστηκαν οι αρμοδιότητες συντήρησης του οδικού δικτύου, αποδεικνύεται ότι η ως άνω οδός στην οποία έλαβε χώρα το προκείμενο ατύχημα, περιλαμβάνεται στις οδούς της αρμοδιότητος μας, ενώ ορίζεται επίσης στην παράγραφο 4 αυτής ότι «Για τις υπόλοιπες δημόσιες οδούς όπως Κοινοτικοί, Δημοτικοί κλπ, αρμόδιοι για τη συντήρησή τους είναι οι Δήμοι και οι Κοινότητες, ο καθένας μέσα στα όρια της Διοικητικής του Περιφέρειας.

Η ανωτέρω συμπληρώθηκε με τις υπ' αριθμ. 649/29.03.2010 (ΦΕΚ 498 Β/23-04-2010) και 3292/12.11.10 (ΦΕΚ 1905 Β/07.12.2010) Αποφάσεις του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Κρήτης. Με την τελευταία, προστέθηκε στην παρ. 5 « II) Συμπληρώνουμε την παρ. 5 του εδαφίου 1 της 1341/16-08-2007 (ΦΕΚ 1761/ 4-9-2007 τ.Β) απόφασής μας ως εξής: 5) Η ΠΕΟ 90 στο τμήμα Καστέλλι – Κολυμπάρι – Χανιά – Σούδα – Ρέθυμνο – Ηράκλειο – Αγ. Νικόλαος – Παχειά Άμμος – Σητεία με εξαίρεση τα τμήματα που ευρίσκονται εντός των ορίων και οικισμών προϋφισταμένων του 1923 και οριοθετημένων με το Π.Δ. 24-04-85 (ΦΕΚ 181/Δ/85) και το τμήμα της Λ. 62 Μαρτύρων μέχρι την ισόπεδη συμβολή της ΠΕΟ 90 προς Τσαλικάκι.»

Συνεπώς, προκύπτει από τα ανωτέρω, ότι η αρμοδιότητα συντήρησης των οδών, που η συντήρησή τους ανήκε στην πρώην κρατική Περιφέρεια (Εθνικό οδικό δίκτυο) ανήκει στην Δ/ση Τεχνικών Έργων της Περιφέρειας Κρήτης, ενώ η αρμοδιότητα συντήρησης των οδών, που η συντήρησή τους ανήκε στις πρώην Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις (Επαρχιακό Οδικό δίκτυο) ανήκει στις Δ/σεις Τεχνικών Έργων των αντίστοιχων Περιφερειακών Ενοτήτων της Περιφέρειας.

Εξασφάλιση πιστώσεων και αποκατάσταση των βλαβών

Η ευθύνη συντήρησης περιλαμβάνει και την υποχρέωση των υπευθύνων φορέων να προβούν στις ενδεδειγμένες ενέργειες εξασφάλισης των αναγκαίων πιστώσεων. Στην έννοια της συντήρησης από τους Ο.Τ.Α. Α' και Β' Βαθμού των οδών της αρμοδιότητάς τους, περιλαμβάνεται η αποκατάσταση των βλαβών του οδοστρώματος και των στοιχείων ασφαλείας της οδού (στηθαία, νησίδες ασφαλείας σήμανση κ.ο.κ.).

Ειδικότερα, στην έννοια της «συντήρησης» των οδών περιλαμβάνεται ιδίως:

- α) Η αποκατάσταση φθορών και βλαβών του οδοστρώματος, της οριζόντιας και κατακόρυφης σήμανσης και του ηλεκτροφωτισμού.
- β) Η συντήρηση και ο καθορισμός φυτευμένων νησίδων και πρανών.
- γ) Ο καθορισμός των ανισόπεδων διαβάσεων και η συντήρηση των αντλιοστασίων τους.
- δ) Η συντήρηση του εξοπλισμού ασφαλείας της οδού όπως τα στηθαία ασφαλείας, και
- ε) Η προσαρμογή στην τελική επιφάνεια του οδοστρώματος τόσο των εσχάρων των φρεατίων υδροσυλλογής, όσο και των καπακίων των φρεατίων επίσκεψης των υποκειμένων δικτύων ομβρίων.

Στην συντήρηση δεν περιλαμβάνονται τα πεζοδρόμια, τα οποία συντηρούνται κατά

τις κείμενες διατάξεις από τους οικείους Ο.Τ.Α. 6. Όταν τρίτοι εκτελούν έργα σε οδούς, οι οποίες υπάγονται κατά τα ανωτέρω στην αρμοδιότητα συντήρησης των Υπηρεσιών της Περιφέρειας ισχύουν οι διατάξεις τις παρ. 7 του άρθρου 7 του νόμου 3481/2006 και οφείλουν αφού ζητήσουν την κατά Νόμο άδεια τομής του οδοστρώματος, κατά τη φάση της εκτέλεσης, να λαμβάνουν όλα τα εκ του νόμου απαιτούμενα μέτρα ασφαλείας και να αποκαθιστούν έγκαιρα, έντεχνα και πλήρως τις τομές και κάθε είδους φθορές του οδοστρώματος και των λοιπών στοιχείων της οδού.

Επειδή, στο άρθρο 105 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα ορίζεται ότι: «Για παράνομες πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων του δημοσίου κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας που τους έχει ανατεθεί, το δημόσιο ενέχεται σε αποζημίωση, εκτός αν η πράξη ή η παράλειψη έγινε κατά παράβαση διάταξης που υπάρχει για χάρη του γενικού συμφέροντος...». Κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, ευθύνη προς αποζημίωση γεννάται όχι μόνο από την έκδοση μη νόμιμης εκτελεστής διοικητικής πράξεως ή από την μη νόμιμη παράλειψη εκδόσεως εκτελεστής διοικητικής πράξεως, αλλά και από μη νόμιμες υλικές ενέργειες των οργάνων του Δημοσίου, **εφόσον οι υλικές αυτές ενέργειες συνάπτονται με την οργάνωση και λειτουργία των δημοσίων υπηρεσιών. Απαραίτητη, πάντως, προϋπόθεση για την επιδίκαση αποζημίωσης είναι, μεταξύ άλλων, η ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της παράνομης πράξης ή παράλειψης ή υλικής ενέργειας ή παράλειψης υλικής ενέργειας του δημοσίου οργάνου και της επελευθέρωσης ζημίας (Σ.τ.Ε. 2739/2000, ΣΕ 1407/2006).**

Στο δε άρθρο 106 ΕισΝΑΚ, σύμφωνα με το οποίο οι διατάξεις των δύο προηγούμενων άρθρων (104 και 105 ΕισΝΑΚ) εφαρμόζονται και για την ευθύνη των Δήμων, των κοινοτήτων ή άλλων ν ομικών προσώπων δημοσίου δικαίου από πράξεις ή παραλείψεις οργάνων που βρίσκονται στην υπηρεσία τους

Αποζημίωση για ζημιές από παραλείψεις στην συντήρηση των δρόμων

Οι παραπάνω αρμόδιες υπηρεσίες Τοπικής Αυτοδιοίκησης **υποχρεούνται** δια των οργάνων τους να επιβλέπουν την καλή κατάσταση των οδοστρωμάτων και να αντιμετωπίζουν άμεσα και έγκαιρα προβλήματα που δημιουργούνται από την τυχόν κακή κατάσταση αυτών, ώστε να διεξάγεται ομαλά και με κάθε ασφάλεια για τα κινούμενα επί των οδών αυτών οχήματα, αλλά και πεζούς, η κυκλοφορία. Σε περίπτωση που τα αρμόδια όργανα παραλείψουν να προβούν στην συντήρηση των οδοστρωμάτων και να παρακολουθούν την καλή κατάσταση τους, με αποτέλεσμα να προκληθεί βλάβη σε διερχόμενα οχήματα ή πρόσωπα, η οικεία υπηρεσία Τ.Α. **ευθύνεται** σε αποζημίωση, για την ζημία που αυτά υπέστησαν συνεπεία της κακής κατάστασης του οδοστρώματος. **Η ευθύνη αυτή απορρέει ευθέως από το νόμο και είναι αντικειμενική, δηλαδή ανεξάρτητη από την ύπαρξη πταίσματος των αρμοδίων οργάνων**

Επειδή, από τα ανωτέρω προκύπτει η αρμοδιότητα και η ευθύνη της Περιφέρειας Κρήτης-ΠΕ Χανίων, για την συντήρηση του υφισταμένου στο σημείο του ατυχήματος συστήματος συγκρότησης βράχων, με αποτέλεσμα να πέσουν βράχοι στο όχημα του κ. Μπονατάκη Γεωργίου και έτσι το αυτοκίνητο του να υποστεί μεγάλες υλικές ζημιές, όπως αναφέρθηκε και στην ανωτέρω πραγματογνωμοσύνη.

Επειδή, η αξία του παραπάνω αυτοκινήτου του αιτούντα κατά τον χρόνο του ατυχήματος ήταν 6.000 ευρώ .

Επειδή, για τις δαπάνες επισκευής του, θα απαιτηθούν 6.237,20 ευρώ. Δηλαδή, η επισκευή του αυτοκινήτου του αιτούντα είναι ασύμφορη, διότι η αξία του κατά τον

χρόνο του ατυχήματος αυτού είναι 6.000 ευρώ και η συνολική δαπάνη επισκευής του είναι μεγαλύτερη.

**Για τους λόγους αυτούς,
κατά τη γνώμη μου**

Συνεκτιμώντας όλα τα ανωτέρω αναλυτικά περιλαμβανόμενα στην παρούσα γνωμοδότησή μου, θεωρώ ότι η επισκευή του αυτοκινήτου του αιτούντα είναι ασύμφορη, διότι η αξία του κατά τον χρόνο του ατυχήματος αυτού είναι 6.000 ευρώ και η συνολική δαπάνη επισκευής του ανέρχεται σε 6.237,20 ευρώ και γι' αυτό πρέπει να καταβληθεί σ' αυτόν το ποσό των 6.000 ευρώ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, σε πλήρη και ολοσχερή εξόφληση της παραπάνω απαιτήσεως του καθ' ημών καθώς και οποιασδήποτε άλλης σχετικής απαίτησης του για αποζημίωση για το παρελθόν, παρόν και μέλλον που οφείλεται στην παραπάνω αιτία. Και διότι **αν ο αιτών στραφεί στα αρμόδια δικαστήρια καθ' ημών, πιθανόν θα διεκδικήσει πλείστα κονδύλια πέραν αυτών** και έτσι θα δημιουργηθούν πρόσθετες δαπάνες, όπως άλλα κονδύλια, τόκοι υπερημερίας, δικαστικά έξοδα ακόμη και έξοδα αναγκαστικής εκτελέσεως (όπως επιβολής αναγκαστικής κατάσχεσης κλπ) μέχρι την τελική είσπραξη τους.

Επειδή, πρέπει να γίνει η δέσμευση του ποσού αυτού των ευρώ 6.000 συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, από τις υφιστάμενες πιστώσεις της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων του Ειδικού Φορέα 072-00 και ΚΑΕ 0892.01 για τους ανωτέρω λόγους.

8. Την εισήγηση του κ. **Κώτσογλου Κυριάκου** Αντιπεριφερειάρχη Τουρισμού και της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ΠΚ και τακτικού μέλους της Οικονομικής Επιτροπής.
9. Τις απόψεις της προεδρεύουσας Αντιπροέδρου και των μελών της Επιτροπής, με τις οποίες πρότειναν να αναβληθεί η λήψη απόφασης επί του θέματος προκειμένου να κληθεί η Υπηρεσία και ο κάτοχος του οχήματος και να παραβρεθούν σε επόμενη συνεδρίαση της Οικονομικής Επιτροπής, για να δοθούν περισσότερες διευκρινήσεις.

Ύστερα από διαλογική συζήτηση,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ

Αναβάλλει την λήψη απόφασης επί του θέματος προκειμένου να κληθεί η Υπηρεσία και ο κάτοχος του οχήματος και να παραβρεθούν σε επόμενη συνεδρίαση της Οικονομικής Επιτροπής, για να δοθούν περισσότερες διευκρινήσεις, σύμφωνα και με όσα αναφέρονται και στο σκεπτικό της παρούσας απόφασης.

Αφού συντάχθηκε το παρόν υπογράφεται ως παρακάτω:
Ηράκλειο, **15-06-2022**

**Η Προεδρεύουσα Αντιπρόεδρος
της Οικονομικής Επιτροπής**

Τα μέλη

**Λιονή Μαρία
Αντιπεριφερειάρχης
Π.Ε. Ρεθύμνου**

